

S O * *
Z V E *
* Z D *
* * J A

Olga Sedakova

VRATA, OKNA, OBOKI

PREVOD ALJAŽ GLASER

S O * *
Z V E *
* Z D *
* * J A

The image shows a 4x4 grid of characters. The first row contains 'S', 'O', an asterisk, and another asterisk. The second row contains 'Z', 'V', 'E', and an asterisk. The third row contains an asterisk, 'Z', 'D', and an asterisk. The fourth row contains an asterisk, an asterisk, 'J', and 'A'. Arrows connect the asterisks at (1,3) to (1,4), (1,3) to (2,4), (2,4) to (3,4), (3,1) to (3,4), and (3,1) to (4,2).

Olga Sedakova

VRATA, OKNA, OBOKI

PREVEDEL ALJAŽ GLASER

I

K O D A

Poet je, kdor želi si, kar želijo si vsi
želeti. Kakor veverica, ki vrti
kolesce, kroži v svoji smiselni usodi.
Njegov kot prag visoki slog pa vodi
s svetlobe polnega preddverja
v Arktiki, ki se brez mej razširja –
kjer pojejo kot sulične osti
cvrčeči murni v travi, ki je ni.

Če pa napneš oči, postane zvok
naključen sam po sebi kakor jok.

GORSKA ODA

I.

Tam, kjer višina zaigra višino
na majhne orgle v planinski vasi
in poslikáva si oči s sinjino
(ti zvoki niso ženski ne odrasli,
pač pa v neki presenečeni globeli
z vsepovsod brbotajočo vodo
Moravski in Bavariji ozeleneli
pomivajo že čiščeno posodo) –
tam plamenica gotike je skrita
kot zvon na dnu kamnitega korita.

7

2.

Naj plane vektorjeva vertikala
navpik, kot je za gotiko značilno,
in naj, kot nékdaj v legendi Graala
tam zgoraj sklene se osvobodilno
z nosilci kopij in klesarji kamnov,
ki so umrli, upajoč dušljive upe,
nekje na ostnu iglice v brezzračju
in brez dotika nemogoče kupe –
nebo pa pada le še v globine
kot kdo, ki leže spat na rob brežine. –

3.

In vódi speča videnja, ko spi,
kot kakšen plitev čolnič čez brzice;
nek zvok pa gre visoko nad vasmi
in nad osamljenimi razgubi se,
in zanj so vse vasi domača zemlja.
Izbire ni in je ne potrebuje,
saj sčasoma, ko čólniče odpremlja,
se zgublja v vodni zrak z vsem, kar tu je –
kjer smo in so, bajje, imeli bivališča,
kot sneg v gôrah, kot letargična rečišča.

8

4.

Povej, povej z besedami Cirila,
lahko pa v jeziku, ki ne biva,
kako nam je spustljivost govorila,
prikrivajoč nebo kot kos prediva.
Imena kdaj spominjajo na čine.
So vzroki vdanosti, ki ni verjetna;
živijo kakor zvon na dnu doline
in igra brez dokončnega razpleta,
ki pluje, duše in letenja polna,
v siju stražniškega bataljona.

5.

Soroden ne bližini, dalji niti
ni njihov zvon, ki niha v poklini –
in to je hip, ko so začeli biti –
ta hip so se še globlje pogreznili.
Življenju je ime zdaj Ruta, zdaj Rahela,
in vidi, da je svet pijan in podivjan;
ne ve, čemu bila je sploh vzgojena
ne kdaj bo kraj teh nedomačnih žalovanj.
Kdo drug bi hôtel mnogo, njej pa je hoteti
le leči, spati in ime imeti.

6.

9

Le leči, da jo pokorijo zvoki,
ki sklanjajo poprsnično votlino,
ki phejo z zrakom praznost med prostori
za spremenjenje srčevine v vino.
Da bi nosílo en edinstven zven
kot močno krilo prve pojavitve
nad to počjó brez sile in imen
(a težnosti živeče, strahovite);
in čas je šel, in čas je bil beseda,
in ni imenoval ničesar razen tega.

7.

Da gore – ta visoko cenjena ravnina,
uzrta skozi zrklo, ki nikdar ne spi –
razrvana jezera, razposejana
za večno nad tem morjem iz oči –
bi videle, kako bila je vsemu mila,
kako sestopala je čez stopniščni prag
in se skoz skalnate počí spustila
s potrpežljivostjo, spoznano tisočkrat.
Ko vidi jo takole pot zgubiti,
se mora svet neskončno ponoviti.

10

8.

Sanjále so se ji naključne sanje –
domala žalostni sen izginitev;
a žalosten le nezavedno. Žal je
tež žalosti takoj primislil podvojitev:
kot bi otroci, ki so mrtvi rano
nad svojim nenavadnim grobom stali
kot nad vodó, aprilsko razigrano,
in niti jókati ne žalovati znali.
Oblikovani liki teh zrcalnih muk
so jim bili neznani kakor uk.